

Gotowość szkolna

Karta spokojnej obserwacji dziecka dla rodzica

JAK KORZYSTAĆ?

Gotowość szkolna rozwija się w trzech powiązanych obszarach: emocjonalno-motywacyjnym, słownikowo-pojęciowym i psychomotorycznym. Obserwuj dziecko przez kilka dni. Nie sumuj punktów i nie porównuj wyniku z innymi dziećmi.

1. Gotowość emocjonalno-motywacyjna

	RADZI SOBIE	Z POMOCĄ	JESZCZE ĆWICZYMY	TRUDNO OCENIĆ
1. Rozpoznaje podstawowe emocje i próbuje wyrażać je w akceptowalny sposób.	☐	☐	☐	☐
2. Z pomocą dorosłego stopniowo wraca do równowagi po silnym przeżyciu.	☐	☐	☐	☐
3. Podejmuje zabawę lub współpracę z innymi dziećmi.	☐	☐	☐	☐
4. Respektuje proste zasady i czeka na swoją kolej.	☐	☐	☐	☐
5. Jest samodzielne w podstawowych czynnościach samoobsługowych.	☐	☐	☐	☐
6. Wykonuje krótkie polecenie i podejmuje powierzony obowiązek.	☐	☐	☐	☐
7. Próbuje ponownie, gdy zadanie nie udaje się od razu.	☐	☐	☐	☐
8. Potrafi przez krótką chwilę odroczyć swoją potrzebę.	☐	☐	☐	☐
9. Jest ciekawe nowych sytuacji, pyta i podejmuje próby rozwiązania problemu.	☐	☐	☐	☐
10. Zgłasza potrzebę pomocy zamiast całkowicie wycofywać się z zadania.	☐	☐	☐	☐

Co pomaga dziecku wytrwać i odzyskać spokój?

Język, pojęcia i sprawność

Zaznacz dominujący sposób funkcjonowania dziecka.

2. Gotowość słownikowo-pojęciowa

	RADZI SOBIE	Z POMOĄ	JESZCZE ĆWICZYMY	TRUDNO OCENIĆ
1. Ma zasób słów pozwalający opowiadać o codziennych doświadczeniach.	☐	☐	☐	☐
2. Używa słów adekwatnie do sytuacji i jest zrozumiałe dla otoczenia.	☐	☐	☐	☐
3. Formułuje zdania i potrafi wyrazić własną myśl lub potrzebę.	☐	☐	☐	☐
4. Opowiada krótką historię z zachowaniem kolejności zdarzeń.	☐	☐	☐	☐
5. Rozumie krótkie komunikaty, pytania i instrukcje.	☐	☐	☐	☐
6. Grupuje przedmioty według wspólnej cechy.	☐	☐	☐	☐
7. Dostrzega podobieństwa, różnice i proste zależności.	☐	☐	☐	☐
8. Próbuje wyjaśniać przyczyny zdarzeń i wyciągać prosty wniosek.	☐	☐	☐	☐

3A. Gotowość psychomotoryczna - ruch i dłonie

	RADZI SOBIE	Z POMOĄ	JESZCZE ĆWICZYMY	TRUDNO OCENIĆ
1. Porusza się płynnie i uczestniczy w prostych zabawach ruchowych.	☐	☐	☐	☐
2. Utrzymuje równowagę oraz rzuca i łapie dużą piłkę.	☐	☐	☐	☐
3. Manipuluje drobnymi przedmiotami, buduje i układa.	☐	☐	☐	☐
4. Lepi, nawleka, wydiera albo konstruuje.	☐	☐	☐	☐
5. Posługuje się nożyczkami odpowiednio do swoich możliwości.	☐	☐	☐	☐
6. Rysuje bez bólu, szybkiego męczenia i nadmiernego napięcia dłoni.	☐	☐	☐	☐
7. Odwzorowuje proste kształty i kontroluje nacisk przyboru.	☐	☐	☐	☐

Spostrzeganie, pamięć i uwaga

Psychomotoryka obejmuje także współpracę wzroku, słuchu, ruchu i uwagi.

3B. Gotowość psychomotoryczna - funkcje potrzebne w uczeniu się

	RADZI SOBIE	Z POMOĄ	JESZCZE ĆWICZYMY	TRUDNO OCENIĆ
1. Dostrzega szczegóły, podobieństwa i różnice na obrazkach.	☐	☐	☐	☐
2. Układa obrazek z części i odwzorowuje prosty układ.	☐	☐	☐	☐
3. Rozpoznaje oraz odtwarza prosty rytm lub sekwencję dźwięków.	☐	☐	☐	☐
4. Dzieli proste słowa na sylaby lub rozpoznaje rymy.	☐	☐	☐	☐
5. Zapamiętuje krótką instrukcję i nowe informacje.	☐	☐	☐	☐
6. Skupia się przez pewien czas na zabawie albo zadaniu.	☐	☐	☐	☐
7. Wraca do przerwanej czynności po przypomnieniu.	☐	☐	☐	☐
8. Kończy krótkie zadanie z odpowiednim wsparciem.	☐	☐	☐	☐
9. Rozumie określenia: nad, pod, obok, przed, za.	☐	☐	☐	☐
10. Orientuje się w schemacie własnego ciała i kierunkach.	☐	☐	☐	☐
11. Koordynuje wzrok i ruch podczas budowania, rysowania lub łapania.	☐	☐	☐	☐
12. Jego mowa jest na ogół zrozumiała dla osób spoza najbliższej rodziny.	☐	☐	☐	☐

WAŻNE

Rozwój może być nierównomierny: dziecko może sprawnie funkcjonować w jednym obszarze i potrzebować wsparcia w innym. Pojedyncza trudność nie przesądza o braku gotowości szkolnej.

Podsumowanie obserwacji

Zapisz konkrety. To ułatwi rozmowę z nauczycielem lub specjalistą.

Trzy mocne strony dziecka

Sytuacje, w których dziecko potrzebuje wsparcia

Co już pomaga dziecku?

O co chcę zapytać nauczyciela lub specjalistę?

KIEDY WARTO POROZMAWIAĆ ZE SPECJALISTĄ?

Gdy trudność utrzymuje się, pojawia się w różnych sytuacjach, wyraźnie ogranicza samodzielność, komunikację lub udział w grupie albo powoduje silny niepokój dziecka. Konsultacja pomaga rozpoznać potrzeby i dobrać wsparcie.

ŹRÓDŁO MERYTORYCZNE

Brzezińska, A. I., Appelt, K., Ziółkowska, B. (2016). Psychologia rozwoju człowieka, rozdz. 5.5.4 „Kształtowanie się gotowości szkolnej”. Sopot: Gdańskie Wydawnictwo Psychologiczne.
Materiał wspierający - nie zastępuje indywidualnej diagnozy psychologicznej, pedagogicznej ani logopedycznej.
Projekt graficzny powstał przy wsparciu narzędzi AI.